

50

„De Wessaner“

Uitgave van de 'Westzaanse Gemeenschap'

11e jaargang nr. 2
17 februari 1995

Redactie:
Secretariaat:
Raadhuisstraat 18
1551 CD Westzaan
Tel.: 075 - 28 56 14

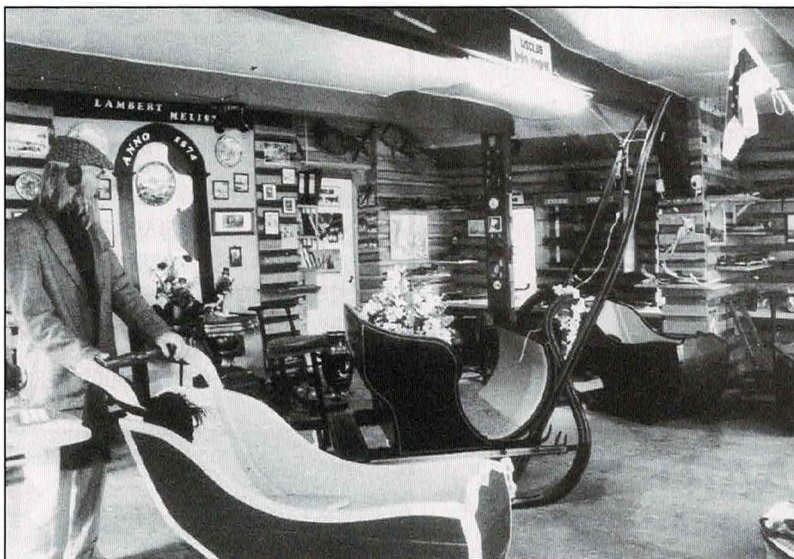
Voor advertenties:
Weiver 36
Tel.: 075 - 28 01 78

Administratie:
Burg. Verstegestraat 76
Bankrelatie:
Rabobank Westzaan
Rek.nr. 37.01.23.506
Gironr. v.d. bank: 355379

Stichting voor schaatsmuseum

Met de overname van de brandstoffenhandel van Willem Kesselaar erfde Gerrit Visser ook het bestuurslidmaatschap van ijsclub Lambert Melisz. In 1969 werd hij voorzitter en onder zijn leiding maakte de club een bloei-periode mee. Zijn aftreden in 1984 leverde hem het erelidmaatschap van de ijsclub op, maar het betekende ook de start van het schaatsmuseum.

Veel variatie in schaatsmuseum

Gerrit verbouwde de voorkamer van Zuideinde 141 tot museumruimte met een gezellige verzameling van alles wat maar met schaatssenrijden en ijspret te maken had. Veel eigen spullen, maar ook krijgertjes van ijsgekke lieden. Zelfs leverden af en toe de vuilnis-mannen spullen bij hem af. Maar nu komt er een eind aan al dat moois, want de familie Visser gaat verhuizen en moet de collectie kwijt. Er hebben zich al liefhebbers gemeld voor aantrekkelijke onderdelen, maar Gerrit Visser wil de verzameling graag compleet houden.

IJclub

De ijsclub Lambert Melisz is de aangewezen organisatie om het museum voort te zetten, mede omdat veel van het tentoongestelde nog betrekking heeft op de club en het zuidelijk dorpsdeel, waar zij al ruim tachtig jaar het middelpunt van het verenigingsleven is. Maar de vraagprijs van f 15.000,- is voor een ijsclub niet op te brengen,

vandaar dat op de laatste jaarvergadering werd besloten tot oprichting van een stichting. Dezer dagen is door notaris Nico Vanderveen de akte opgemaakt en kan de stichting met haar werkzaamheden tot behoud van het schaatsmuseum

beginnen. Het bestuur bestaat uit: Anton Kuiper, Rein Kelder en Dirk Hartman. Men wil een beroep doen op sponsors en bepaalde fondsen omdat naast de verzameling ook nog een lokatie moet worden ingericht.

Twee plaatsgenoten als hoofdingeland

Op de laatste gehouden vergadering van het Hoogheemraadschap van Uitwaterende Sluizen in Hollands Noorderkwartier zijn onze plaatsgenoten Wietske Kingma en Herman Rijst als hoofdingelanden geïnstalleerd.

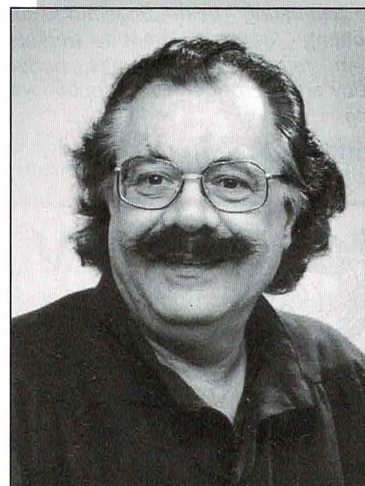
Beiden zijn gekozen door de gemeenteraden van Noord-Holland inclusief Texel. In dit hoge provinciale bestuursorgaan dankt Wietske Kingma haar verkiezing aan de PvdA, terwijl Herman Rijst, bekend als milieu-activist de Groenen vertegenwoordigt.

Wietske Kingma

Onze gastschrijver

Dit keer in onze rubriek een bijdrage van Mark Westbeek. In maart wordt iedereen weer opgeroepen om naar de stembus te gaan, voor de vierde keer binnen een jaar. Iedereen kan gaan stemmen om vertegenwoordigers te kiezen in Provinciale Staten van Noord-Holland, het bestuur van de provincie. Hoogstwaarschijnlijk is het de laatste maal dat u voor Noord-Holland naar de stembus gaat. Zaanstad (en dus ook Westzaan) gaat in 1998 op in de stadsprovincie Amsterdam. Als verslaggever van het Noordhollands Dagblad beschrijf ik die ontwikkelingen dagelijks en geef de lezers van De Wessaner nu een overzicht: waar gaan we eigenlijk voor stemmen op 8 maart?

Herman Rijst

Te hooi en te gras

*Grepen uit de geschiedenis van het dorp Westzaan
door Nico Heermans*

(23) Tot een eerlijke begraafenis

Deze aflevering gaat over dood en begraven. Zeker, er is een vrolijker onderwerp te bedenken, ik geef dat toe. Nochtans is het uit geschiedkundig oogpunt interessant bij één aspect van het overlijden in voorgaande eeuwen stil te staan. We hebben daarbij het oog op de geldelijke gevolgen van dat overlijden, in het bijzonder de kosten van de begrafenis. Hoe men dat probleem vroeger in Westzaan aanpakte, gaan we nader bekijken.

De Westzanerbos

Lang geleden, op 30 september 1731, verschenen acht Westzaanse mannen in nette pakken voor notaris Symon Jongewaert. Zij woonden in het Zuideinde en aan de Overtoom en ze verzochten de notaris een overeenkomst tussen hen in een contract vast te leggen. Dat contract had tot doel om door 'inleg van penningen' ervoor te zorgen dat de comparanten en hun vrouwen, alsmede naderhand toetredende deelnemers een eerlijke, dat wil zeggen gepaste, fatsoenlijke begrafenis zouden krijgen. We hebben dus te maken met een begrafenisfonds, dat in onze streek bos werd genoemd. Bos heeft hier niet de betekenis van een verzameling bomen, maar het woord is afgeleid van bus, dat als bos werd gespeld en uitgesproken. De inleggelden, een wekelijkse contributie, werden namelijk bewaard in een met ijzer beslagen 'bewaarcassa ofte bosse', voorzien van drie solide sloten. Ziehier het ontstaan in 1731 van De Westzanerbos, in de volksmond een beetje oneerbiedig ook wel 'dooienbos' genoemd.

Rechten en plichten

Het hiervoor genoemde contract bevat tien artikelen. Zij vormen het reglement of de statuten van het fonds. We pikken er een paar zaken uit. De kas of de bos zal door één persoon worden beheerd, terwijl drie andere lieden ieder de sleutel van één slot zullen bewaren. Die maatregel beperkte de kans op malversatie of onzorgvuldigheden met

de centen. Het inleggeld bij toetreding bedraagt *f* 1,25 en de wekelijkse contributie een stuiver (vijf cent) per persoon. De uitkering bij overlijden belooft *f* 20,--. Alle aangesloten mannen zijn verplicht een begrafenis van een lid 'in swarte rokken ofte pijpen' bij te wonen op straffe van een boete van twee stuivers ten gunste van de kas.

Aanpassingen

Een paar keer is het reglement vernieuwd. Bij voorbeeld in 1828 voor notaris Teunis Slagter. In de akte komt ook de officiële naam van het fonds op de proppen: Het Westzaner Begraafenisbos. Twaalf bestuurders of opziensers zetten hun handtekening. Het valt op dat het tarief ten opzichte van 1731

Lijt Westzaan meldt men: De Bosleeren, uitmakende het bestuur van de Westzanerbos, hebben besloten, met het oog op den goeden financiële toestand van de bos en den achteruitgang der leden, te liquideeren, daar het ledental thans tot 150 is gedaald en aan elk der leden *f* 45 kan worden uitgekeerd, waartegen geen der leden bezwaar heeft, daar het werkelijk een buitenkansje is om de uitkeering bestemd voor het overlijden, reeds bij zijn leven te ontvangen.

Blijkens een uitgegeven courant, vermeldende al de levensverzekeringmaatschappijen in Nederland, is de Westzanerbos, de oudste in ons land, daar zij is opgericht in den jare 1730 en alzoo 155 jaren heeft bestaan.

9 April 1886

nauwelijks is veranderd. Het inleggeld blijft op *f* 1,25 gehandhaafd, maar de contributie is iets aangepast. Bij toetreding onder 35 jaar ongewijzigd 5 cent, maar boven 35 jaar 7,5 cent per persoon per week. Personen boven 45 jaar worden evenwel niet meer toegelaten.

In 1859 vond weer een aanpassing plaats. Nu ten overstaan van Simon Heinis, de laatste notaris in Westzaan. Opnieuw verschijnen twaalf bestuursleden en het is wellicht interessant hun namen te vermelden. Hendrik Havik, meester-timmerman, Jacob Bes, veehouder, Willem Blaauw, houtzager, Pieter van Tiel, onderwijzer (Zuider-school), Jacob Groot, tuinman (en kaarsenmaker), Schelte Scheltes, zaad- en graanfactor, Lourens Kostelijk, zaad- en graanschieter, Dirk Bakker, houtzaagmolenaar, Klaas Schoen, veehouder, Jan Kat, winkelier, Samuel Krom, schuitemaker en Jan van Raat, weesvader (Zuidervermaning).

De contributie is nog verder gedifferentieerd. Er zijn vijf tarief-groepen, afhankelijk van de leeftijd. De groep van 8 tot 18 jaar draagt 2,5 cent per week per persoon bij en de groep boven 35 jaar 7,5 cent. De uitkering bij overlijden bedraagt onder 18 jaar *f* 20,-- en daarboven *f* 50,--.

Voorts wordt bepaald dat de twaalf 'Opziensers' uit Westzaan moeten komen en dat ze bij voorkeur bezuiden de Krabbelbuurt, doch niet aan de Hogedijk zullen wonen. Daaruit blijkt dat we te maken hebben met een 'zuider' aangelegen-

heid. Waarom inwoners aan de Hogedijk als bestuurslid werden uitgesloten, dat ontgaat mij evenwel.

Een voorbeeld

Omdat het fonds ruim anderhalve eeuw heeft bestaan ligt het voor de hand dat een uitkering uit dat fonds op ruime schaal voorkomt in inventarissen van nalatenschappen. Als voorbeeld noemen we de inventaris van de nalatenschap van Jan Bes, tuinman en veehouder in het Zuideinde en tevens bestuurslid van de bos. Hij overleed in 1835 en de uitkering bedroeg *f* 49,52.

Het einde

Eens telde De Westzanerbos ruim 500 leden. Door concurrentie van andere begrafenisfondsen en levensverzekeringmaatschappijen was in 1886 het ledental tot 150 gedaald. Het bestuur was van mening dat dit aantal te klein was om duurzaam op solide basis te kunnen blijven werken. Het besloot daarom het fonds te liquideren. Dat staat in het hierbij afgedrukte kranteknipseel van 9 april 1886. Opmerkelijk is dat De Westzanerbos de oudste nog bestaande van zijn soort in ons land was. De definitieve slotuikering kwam in begin 1887 uit op *f* 46,50 per lid.

Tot besluit heb ik een tip voor lezers die meer over dit onderwerp willen weten. In het boek Historische Studiën over de Zaanstreek, tweede bundel, van S. Lootsma komt een interessant artikel voor dat gaat over Doodenbossen in de Zaanstreek.

Bomen nog in conditie

Onder het motto 'Een boom die mensen bedreigt en huizen vernielt heeft geen enkele functie', schreef het bestuur van de Historische Vereniging aan het Stadskantoor een brief met het verzoek om een negentig jaar oude populier te rooien, daar het historische pand Kerkbuurt 26 herhaaldelijk door afgebroken takken wordt getroffen. Boomverzorging Amsterdam stelde op 15 juni j.l. een onderzoek in en kwam tot de conclusie dat de conditie goed is en de boom zeker nog vijf à tien jaar meekan, mits er geen veranderingen komen in de groeiomstandigheden en er regelmatig onderzoek plaatsvindt.

En passant namen de boomverzorgers ook de beide kastanjes die de bejaarde populier gezelschap houden, in hun onderzoek mee. Het bleek dat 60% van het stamoppervlak van de oudste boom uit goed hout bestaat. De hoogte van de boom is 14 meter, de kroonconditie is goed en de diktegroei bedraagt jaarlijks ca. 1 centimeter. De boomverzorgers geven de boom nog vijf tot tien jaar, maar dan dienen de Zaanse collega's wel jaarlijks te controleren op rotting etc. De jongste paardekastanje is 12 meter hoog en verkeert in uitstekende conditie.

Werken van Joseph en Michael Haydn

Haydns faam als kamermuzikant berust hoofdzakelijk op zijn tientallen strijkkwartetten, maar wie -zoals Ensemble Schönbrunn steeds weer- de moeite neemt verder te graven, komt allerlei ander repertoire van verrassende kwaliteit tegen. Dat daar niet altijd de meest voor de hand liggende instrumentencombinaties voor moeten aantreden, is vaak een praktisch probleem dat uitvoering verhindert. In dit programma zult u in zekere zin de 'onbekende' Haydn ontmoeten. Onbekend, maar in de stijl die we van hem kunnen verwachten: die van een eerste klas vakman, die in staat is van alles wat hij aanpakt kleine parels te maken en dat met een gezonde dosis humor lardeert. Het Ensemble Schönbrunn bestaat uit Frank de

Bruine (hobo), Marten Root (traverso), Johannes Leertouwer (viool), Irmgard Schaller (alt viool), Viola de Hoog (violoncello) en Richard Myron (contrabas).

Datum: donderdag 24 februari, aanvang 20.15 uur, toegang f 15,- CJP/Pas65 f 12,50.

Ensemble Schönbrunn

Franse liederen

Een avond met Franse liederen van Erik Satie, Henri Duparc, Francis Poulenc en Olivier Messiaen. Uitgevoerd door Suze van Grootel (sopraan). Zij is vooral actief op het gebied van de liedkunst en het oratorium en treedt op in binnen-

en buitenland. Haar repertoire strekt zich uit van laat-middeleeuwse tot en met de hedendaagse muziek. Kees Schul (piano) treedt regelmatig op als solist en als begeleider en heeft diverse radio- en televisieopnamen gemaakt.

Datum: donderdag 9 maart, aanvang 20.15 uur, toegang f 17,50 CJP/Pas65 f 15,-.

Kunst in de bank

Deze keer patchwork kleden gemaakt door Ank Vogelvangener en Yvonne Kooijmans.

Patchwork moet welhaast zo oud zijn als de geschiedenis. zolang mensen kleren dragen zijn deze versleten en opgelapt. Door er nieuwe stukken in te zetten ontstond een bont geheel. Er zijn voorbeelden van applicatiewerk voor kleding en woningtextiel uit de 15de eeuw. Toen de katoenen stoffen uit het Oosten verkrijgbaar werden vond het patchwork meer algemene ingang. Bijna tegelijkertijd ontstonden de dekens in

Engeland en Amerika en door het gebruik van kranten als mallen kunnen sommige overgebleven dekens gedateerd worden. Vanaf het midden van de 17de eeuw worden er voornamelijk dekens van patchwork gemaakt. Twee lagen textiel met vulling ertussen, doorgestikt, gequilt. De bovenkant vaak gemaakt van aan elkaar gezette lapjes, resten van zelfgemaakte kleding. Elk meisje werd geacht een aantal van deze dekens te maken voor ze trouwde. Vandaag de dag zijn deze dekens niet meer nodig, ze worden nu gemaakt ter decoratie, vanwege het plezier wat aan het maken beleefd wordt.

Expositie

Tot en met 18 maart kan men bij kunsthandel Staphorsius, J.J. Allanstraat 287a houtskooltekeningen en olieverfschilderijen van Joost Pielkenrood bekijken.

Een nieuwe kijk op het dierenrijk door Serafina

Een lange dunne regenworm zat in de bioscoop. Door 't kijken naar een griezelfilm raakte hij in de knoop.

Heel bang en in de war lag hij te huilen op z'n stoel. Hij kreeg er rug en buikpijn van het was een naar gevoel.

De juffrouw van de bioscoop zette hem op de stoep. "'t Komt heus wel weer in orde hoor!" zei zij, "het bèste, Joep!"

Daar lag de arme regenworm... hélemaal van de kaart... hij wist geen eind meer aan zichzelf, nòch aan zijn kop of staart.

Een oud mijnheertje kwam voorbij. Hij zag het arme dier in kronkels liggen op de weg en vroeg: "Wat doet ú hier?"

"Blá, blá... bloewòè!" zei Joep de worm, (hij was níet te verstaan) "Ja... dáár schieten wij niets mee op", zei 't heertje wat ontdaan.

De regenworm

Hij deed het wormenknoedeltje vlug in een plastic zak. Thuis voelde hij eens aan de knoop... die zat geweldig strak.

"Ik zal jou in de wasmachien eerst wassen... in een sloop", zei 't heertje. Maar dáár draaide Joep nòg verder in de knoop!

Mèt Joep ging hij toen springen op een oude trampolien... dáár rolde Joep vanaf en kreeg nog hoofdpijn bovendien!

"Wat moet ik doen!", dacht d'arme man, "k zit zèlf óók in de knoop... maar wacht es... wij gaan heel gewoon weer naar de bioscoop!"

Joep moest weer in de plastic zak en samen gingen zij twee kaartjes kopen voor de film... er stond een lange rij.

Toch kregen zij een mooie plaats boven op het balkon. 't Was zo'n hárdstikke leuke film, dat Joep weer lachen kon.

Al lachend rolde Joep zich daar heel langzaam weer los. Vanzelf werd hij weer lang en dun. 't Mijnheertje riep: "Ach gòs..."

Je bent gelukkig uit de knoop, je bent weer in model!" "k Ga nóóit meer naar een griezelfilm", zei Joep, "dát weet ik wèl!"

Dirk des duivels na verbod op 100 jaar oude weegschaal

Door Niels Kraaier

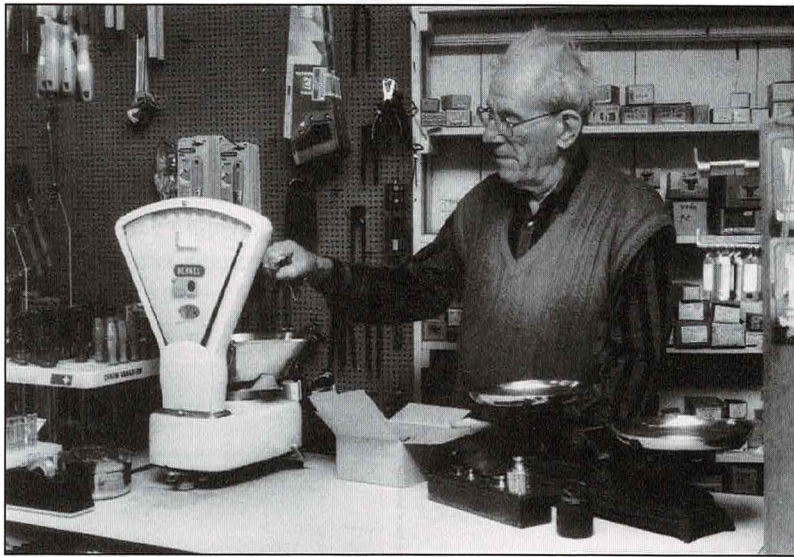
"Landgenoten, waar ook vandaan, lopend naar het Reght Huys en de Grote Kerk zie ik de reikende armen van de Weelbrug. Een vertrouwd beeld. Ik kom bij de winkel van Dirk Mes, kijk naar binnen, en blijf als versteend staan: de koperen weegschaal is weg!"

Dat was Bob Romkes, in zijn declamatie van kerstavond. Dachten sommigen nog dat hij een grapje maakte, het bleek pure waarheid! Na ruim honderd jaar trouwe dienst moest onze plaatselijke doe-het-zelf winkelier op last van het ijkwezen afscheid nemen van zijn koperen weegschaal, die zo kenmerkend was voor de zaak.

Dirk heeft geen goed woord over voor de handelwijze van het ijkwezen. Tot twee maal toe ontsnapten hij en z'n spijkertjesweger aan de moderne regelgeving, maar zoals het spreekwoord zegt: drie maal is scheepsrecht. Kort geleden betrad een controleur Dirks winkel, en maakte voorgoed een einde aan 'alle corruptie en criminaliteit rond die spaikertjeswegerij', zoals Dirk het zelf betitelde.

De weegschaal-story gaat zo'n 10 jaar terug, toen Dirk voor de eerste keer een bezoekje van het ijkwezen kreeg. De controleur weigerde aanvankelijk Dirks trots te ijken, maar na wat heen en weer gepraat wist Dirk hem toch te overtuigen: "Die man was redelijk (al wat ouder en tegen z'n pensioen aan), dus hij schreef gewoon een ander merk op. Probleem opgelost", aldus Dirk.

Dat was slechts voor korte tijd, want enkele jaren later stapte een nieuwe controleur Dirks winkel binnen. Dirk: "De man keek in z'n geschriften en zei: 'Hé, dit merk ken ik niet.' Afijn, na veel discussies kreeg ik een brief: dan-en-dan moest er een geijkte weegschaal staan. M'n zwager is er toen achteraan gegaan, en wist een deal te maken: op voorwaarde dat ik er verder nooit meer over zou praten, mocht ik mijn oude weegschaal blijven gebruiken. Zo was ik voor de tweede keer verlost." Dacht Dirk dat hiermee de zaken

Dirk Mes met zijn nieuwe aanwinst waaraan hij nog erg moet wennen. Rechts op de voorgrond de honderd jaar oude weegschaal die door een accurate ijkambtenaar werd afgekeurd.

definitief waren afgedaan, dan had-ie 't mis, want onlangs was het echt 'finito' met wat nu één van Dirk plantenbakken is.

Dirk: "Ik probeerde die vent te overtuigen, maar hij had maar één zin, die had-ie uit z'n hoofd geleerd: 'Ja, maar hij is niet geijkt!' Ik zei: 'Daar heb je zeker 7 jaar over gestudeerd, om dat te leren zeggen!' Ik was des duivels." De controleur ging kwaad weg, en Dirks weegschaal moest er ditmaal écht aan geloven. Dirk: "Dus ik heb zo'n vent op Zaandaik opgebeld, en voor 265 gulden heb ik nou deze; een tweedehandsie uit '68. Dat mocht wél."

Dezelfde persoon van het ijkwezen kwam nog wel even controleren of Dirk inderdaad had gedaan wat hem was opgedragen.

Dirk: "Hij probeerde nog een vriendelijk praatje te maken, maar ik zette hem m'n winkel uit! Ten langen leste wilden-ie me nog een hand geven ook! Ik zei tegen hem: 'Ik geef alleen maar een hand aan mensen waar ik respect voor heb!' Hij werd niet kwaad, hij was er denk ik een beetje op voorbereid."

Nu weegt Dirk zijn spijkertjes volgens de eisen van de nieuwe tijd. Hélemaal volgens de regels. Het ijkwezen heeft z'n zin, en Dirk is een paar honderd gulden armer: "Ik zeg nog tegen die vent: 'Ik had die 265 gulden beter in de sloot kenne gooien. Dan had ik tenminste nog een mooi kringetje gezien...'"

Opstapplaatsen en verkeerslichten

Met de werkzaamheden aan de rotonde bij woonpark De Cromme Reef is men ook begonnen met de aanleg van twee opstapplaatsen ten gunste van de buslijn 63 (Assendelft- Westzaan-Zaandam). De beide stopplaatsen zijn gesitueerd op de bestaande weg waarop gescheiden banen staan aangegeven. Vanaf het kruispunt komt een toegangspad en er verschijnen abri's en fietsblokken. Wanneer het geheel is opgeleverd wordt de stopplaats en de lus nabij en rondom het Reght Huys voor buslijn 63 opgeheven. Met de renovatie worden ook de verkeerslichten vernieuwd. Een belangrijke verbetering zal zijn dat het van Koog-Zaandijk komende verkeer bij linksaf het dorp in groen licht gaat krijgen via een nieuw aan te brengen pijl.

Nieuws voor ouderen

Uitwisseling

Tijdens één der tweemaandelijks vergaderingen van de Club van Zes werd vorig jaar besloten om een uitwisseling aan te gaan met ouderengroeperingen buiten onze regio. Er werd contact gezocht met de bejaardengemeenschap De Zuiderhof in Zuidoost-Beemster en in januari vond de eerste uitwisseling plaats. Twintig klaverjassers en twaalf koersballers bonden de strijd aan. Na afloop bleek dat de prijzen eerlijk werden gedeeld. De Westzaanse klaverjassers scoorden na een felle eindsprint 88506 punten en 24 marsen tegen de thuisclub 88165 punten en 18 marsen. Bij het koersballen bleken de Beemsterlingen het spel van bal en mat beter te beheersen, want met 96 tegen 62 score hield men de punten thuis. Een sfeervolle ontmoeting en met spanning wordt al uitgekeken naar de return die op donderdag 23 maart in De Kwaker wordt gehouden.

den. Dan wordt ook beslist wie zich winnaar van de wisselbeker mag noemen. Deze beker werd door de Rabobank Westzaan beschikbaar gesteld.

Anbo 15 jaar

De afdeling van de Anbo bestaat 15 jaar en dit jubileum wordt donderdag 9 maart a.s. in De Kwaker gevierd. De leden worden om 14.00 uur verwacht en het cabaretgezelschap Arrempiedeur verleent medewerking.

Koersbal

De koersballers starten hun nederlagentoernooi met een 171-108 nadelige score tegen de meer bedreven spelers van De Vuister, die ook het vorig jaar al de besten waren. Het toernooi werd gistermiddag vervolgd met een ontmoeting tegen Westerwating en 16 maart wordt de serie afgesloten met Poelenburg.

Verlichting

Op de vergadering van de WG werd ook de verlichting van de Provincialeweg van Westzaan naar Havezathe weer aan de orde gesteld. Het gemeentebestuur is van mening dat de provincie de verlichting moet aanbrengen, maar de

laatste peinst er niet over. Dit komt mede door het alternatief van het (wel) verlichte fiets-/wandelpad langs de Coentunnelweg.

Lof voor vrijwilligers in vernieuwde Kwaker

Zondag 8 januari beleefde dorps- huis De Kwaker een nieuwjaars- receptie met een gouden randje, want naast de beste jaarwensen ging de waardering uit naar zo'n dertig vrijwilligers die de grote zaal hadden omgetoverd tot een sfeervolle theaterzaal die niet alleen voor Westzaan maar ook voor het hele culture- le leven van Zaanstad een welkome aanvul- ling betekent. Op de Zaanse theaterdag werd deze wens al werkelijkheid.

Fred Molanus, welzijnsambtenaar van de gemeente Zaanstad die de opening verrichtte, sprak van een enorme prestatie die zo kenmer- kend is voor de Westzaners en hun mentaliteit. Een prestatie die ook aansluit bij het nieuwe welzijns- beleid van de gemeente. Tot voor kort werd er voor het oplossen van problemen binnen het sociaal en cultureel werk vooral gekeken naar de gemeente. Nu ontstaat steeds meer het besef dat het gemeente- bestuur maar één van de verant- woordelijke partijen is en dat ook de bevolking zelf initiatieven moet ontwikkelen. Een lijn die in West- zaan al wordt gevolgd.

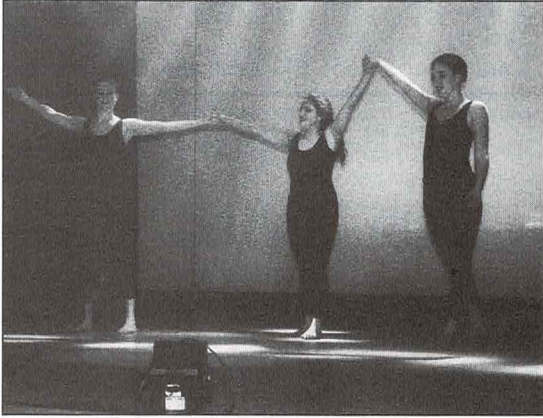

Fred Molanus

Als voorbeelden noemde spreker de actie voor het interieur van De Kwaker, het afkopen van bezuini- gingen op het buurthuiswerk en de ontwikkelingen rondom het Reght Huys en het postkantoor.

Het mooiste voorbeeld

"Het mooiste voorbeeld ziet u nu voor u, want toen duidelijk werd

Het openingsballet in De Kwaker in de rook

dat de geluidsproblemen niet af- doende door de gemeente werden opgelost was dit voor De Kwaker geen reden om het bijltje er bij neer te leggen. Er werden alternatieven ontwikkeld en nadat de gemeente de materiaalkosten had betaald deden de vrijwilligers de rest", aldus Molanus die hierna het vernieuwde dorps- huis voor geopend verklaarde.

Demonstratie

Na de inleiding van Ton Tax, de coördinator, en de woorden van Fred Molanus kregen de talrijke bezoekers een voorproefje van de mogelijkheden van een modern vestzaktheater. Sonja Wiselius, Annemieke Delis en Renske Olthof, leerlingen van de Amster- damse vormingsklas, brachten een klassiek ballet met de modernste licht- en geluidseffecten. Tijdens de heildronk in de hal was iedereen het er over eens: hier is weer iets groots verricht.

Vrijdag 3 februari was er voor de vrijwilligers nog een speciale bij- eenkomst, waar o.a. foto's van de werkploeg en bloemen voor de partners werden overhandigd.

Zaanse Theaterdag

In de aankondiging van de Zaanse Theaterdag NHCA Regio Zaanstreek stond "In De Kwaker barst het op 29 januari van theater en gezelligheid". En daarmee was geen woord teveel geschreven. Het bleek opnieuw dat ons dorps- huis prima geschikt is voor dergelijke evenementen. Veel Zaanse verenigingen lieten zich zien en horen. Daarbij natuurlijk ons eigen Herleving met een zeer verrassende bijdrage. Margot Schut, Koert Klerk, Bob Romkes, Piet Zwickler en pianist Erik Abbink brachten een introductie van een zelf geschreven stuk dat in november ter gelegenheid van het gouden jubileum wordt gespeeld en geënt is op Westzaan. Het werd een boeiende presentatie die iedereen nieuwsgierig maakte naar de voorstellingen in het najaar. Hoogtepunt was de uitreiking van de Arlecchino, de wisselprijs voor de meest verdienstelijke tonelist. Leo van Herk kreeg de prijs uitgereikt van wethouder N. Schilder-Mantel voor zijn grote verdienste voor het Zaanse amateurtoneel.

Germieco in nieuw perspectief

De 12e januari was voor Marga en Henk Bakker, hun 35 perso- neelsleden en tientallen relaties, vrienden en bekenden een schit- terende dag. Als Germieco BV hielden zij open huis in hun nieu- we stek op het industrie-terrein Molletjesveer II in Wormerveer.

Het feest werd geopend met een echte officiële gebeurtenis. Anna Slinger, de vierjarige dochter van Harrie en Marijke, en Nico van der Maden, als vertegenwoordiger van de oudere garde, onthulden twee beeldjes boven een grote Noorse

den in het dorp gaf het bedrijf overlast en geluidshinder. Henk Bakker noemt zijn nieuwe locatie in Wormerveer met een zeer ruime bedrijfshal een schot in de roos. Van hieruit worden de plannen ge- maakt voor dit aannemingsbedrijf, dat gespecialiseerd is in groenvoor- zieningen en aanleg en onderhoud van terreinen en tuinen.

Ook verhuur

Naast genoemde activiteiten heeft Germieco ook een verhuurbedrijf van de meest uiteenlopende mate- rialen. Door de privatisering van sportterreinen kon men een nieuwe markt aanboren en hierop werden al goede resultaten geboekt. Straks, met het voorjaar in aantocht, komt

Kunstenares Adriana Noteboom poseert voor haar werk met v.l.n.r.: Nico van der Maden, Anna Slinger, Henk Bakker en Marga Bakker-van der Maden.

zwerfkei van de kunstenares Adriana Noteboom. Symbolisch voor de trektocht die Germieco heeft moeten afleggen om de huidi- ge vestigingsplaats aan de Nijver- heidsstraat te kunnen bereiken. Het begon allemaal in Westzaan waar zakenvriend Cees Kuyt, collega en buurman, Henk Bakker in het zadel hielp. Toen het terrein een andere bestemming kreeg verhuisde Ger- mieco naar Assendelft. Maar mid-

den de bekende blauw-zwarte wa- gens overal weer tegen. Vooral bij de gemeente Amsterdam, die men tot een flinke klant mag rekenen. Maar ook verenigingen en particu- lieren roepen voor alle voorkomen- de grondwerkzaamheden de uiterst gemotiveerde personeelsploeg van Germieco te hulp. Een jong bedrijf dat al een reputatie heeft opge- bouwd en in de nieuwe locatie nog meer groei mogelijkheden ziet.

De laatste keer stemmen voor Noord-Holland

door Mark Westbeek

Er zijn in Nederland drie bestuurslagen: gemeenten, provincies, en het Rijk. Wat het Rijk en de gemeenten doen is algemeen bekend. Maar de provincie is daar altijd als een onbekend (en dus onbemind) overheidslichaam tussen blijven hangen.

Ooit waren de Provinciale Staten van de Zeven Provincieën, verenigd in de Staten-Generaal, de belangrijkste macht in Nederland. Inmiddels bestaat die Staten-Generaal uit de Tweede Kamer (die we direct kiezen) en de Eerste Kamer, die nog steeds door de leden van Provinciale Staten worden gekozen. Bij de provinciale verkiezingen stemmen we dus ook indirect- voor de Eerste Kamer.

De Commissaris van de Koningin controleert namens het staatshoofd of de provincie haar wetten uitvoert en leidt de vergaderingen van Provinciale Staten (elke tweede maandag van de maand). Deze persoon is echter niet te kiezen, hij wordt benoemd door de koningin. In de stadsprovincie Amsterdam, die in 1998 moet worden opgericht, wordt het misschien wel mogelijk om de 'Commissaris der Koningin' te kiezen, al moet die dan misschien wel een andere titel krijgen (Volkscommissaris?).

De provincie Noord-Holland houdt zich bezig met het verdelen van subsidies op het gebied van welzijn, ouderenzorg, gezondheidszorg, monumenten, natuurbeleid en dergelijke. Bovendien beheert ze de provinciale wegen en stimuleert het bedrijfsleven. De belangrijkste taak van de provincie is het plannen van de ruimtelijke ordening (waar mogen woningen of bedrijven gebouwd worden, waar moet het groen blijven) via het zogeheten streekplan. Alle plannen die gemeenten maken, moeten door de provincie worden goedgekeurd.

De plannen van de gemeente Zaanstad worden niet vaak echt tegengehouden door de provincie

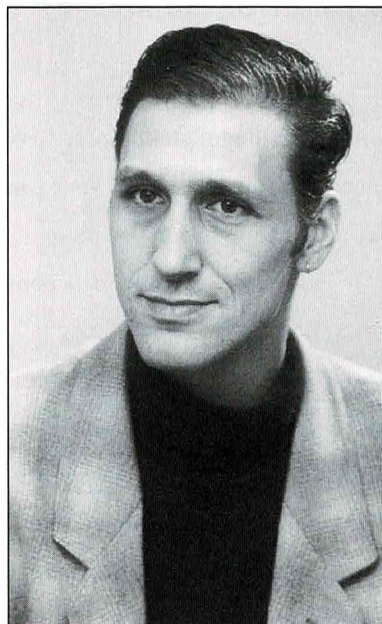
Noord-Holland. Maar toch is de provincie wel vaak de instantie waar kritiek op gemeentelijke plannen nog eens gehoord en beoordeeld kan worden, wat soms leidt tot aanpassing van de oorspronkelijke plannen. Zo eiste de provincie dat Zaanstad bij de (bedrijven-)bebouwing van de Westzanerpolder een geluidswal zou aanleggen in de richting van de Veldweg en De Reef. Maar het veranderen van de Westzanerpolder in een bedrijventerrein is niet tegengehouden.

Zaanstad was, samen met Amsterdam en de gemeente Haarlemmermeer (Schiphol) een van de drijvende krachten achter de oprichting van de stadsprovincie. In wat nu het Regionaal Orgaan Amsterdam (ROA) heet, werken nu nog vijftien gemeenten er hard aan om zich in 1998 af te scheiden van Noord-Holland en zelf een provincie te vormen. Een provincie die zich puur kan gaan richten op de problemen van het grootstedelijk gebied rond Amsterdam: een tekort aan woningbouw, problemen met verkeer en vervoer, een tekort aan ruimte voor bedrijventerreinen, milieubeleid dat niet op elkaar afgestemd is.

De omvang van de problemen rond Amsterdam is zo groot, menen de oprichters van het ROA, dat de nieuwe stadsprovincie meer bevoegdheden moet hebben dan de provincies zoals we ze tot nu kennen. Op de echt belangrijke gebieden (aanleg Coentunnel, havens, bedrijventerreinen, Schiphol) moeten de gemeenten hun zeggenschap opgeven aan het nieuwe provinciebestuur. Zodat er snel en slagvaardig gehandeld kan worden.

De ministers van Binnenlandse Zaken hebben altijd gesteld dat die extra bevoegdheden pas weggegeven kunnen worden als dat provinciebestuur-nieuwe-stijl echt direct door de burgers gekozen kan worden. Volgens de plannen van het ministerie (en het ROA zelf) worden die verkiezingen in 1998 gehouden, en gaat dan de stadsprovincie Amsterdam officieel van start.

Er is altijd nog een kans dat het niet doorgaat. In Amsterdam wordt momenteel een referendum gehouden waarbij de mensen ja of nee

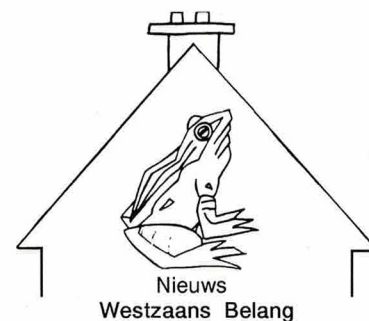
Mark Westbeek

kunnen zeggen tegen de opheffing van de gemeente Amsterdam, want dat is een belangrijk onderdeel van de omvorming tot provincie. Ook bestaat de kans dat de provincie Noord-Holland nog roet in het eten gooit, maar een meerderheid is het eens met de oprichting van de stadsprovincie. PvdA en D66 zijn ronduit enthousiast, de VVD iets minder. Het CDA is eigenlijk tegen, maar doet nog of het twijfelt. GroenLinks twijfelt ook nog. De Groenen zijn faliekant tegen.

Jelle Theunisz uit Wormer, statenlid voor De Groenen, stelde eind januari nog voor om niet alleen de 'groene gebieden' Beemster, Zeevang en Edam-Volendam uit de stadsprovincie te halen, maar ook Westzaan, Assendelft en Krommenie los te maken van, zoals hij zei, 'het gedrocht Zaanstad'. Theunisz is echter gezakt op de lijst en zal de Statenbankjes waarschijnlijk niet halen.

Parkeerterrein

Mede dank zij een verbeterde wegwijzing is het gebruik van het parkeerterrein bij het sportcomplex aan het Zuideinde toegenomen. Het zou nog beter kunnen als er een toegangspad zou komen tussen het parkeerterrein en de sportterreinen, waardoor een wandeling over de dorpsstraat kan worden vermeden. In eerdere gesprekken met de eigenaar van het land, die waardevermindering vreest, is men nog niet tot overeenstemming gekomen.

Houd de ventilatieroosters open

De uitstekende woningisolatie van tegenwoordig heeft een keerzijde als er brand uitbreekt. Er kan snel een fikse rookontwikkeling ontstaan. Die rook ging vroeger door tochtkieren en -naden naar buiten, maar nu moet het ventilatiesysteem het werk doen. Als mensen de broodnodige luchtcirculatie van dit systeem als 'tocht' bestempelen en ventilatieroosters gaan dichtstoppen, kan dit fataal zijn. De roosters moeten hun werk dag en nacht kunnen doen.

Kaars in gereedschapskist

Wat in geen enkele gereedschapskist mag ontbreken is een stompje kaars. Kaasvet is het smeermiddel bij stroeve klussen. Klemmende laden bijvoorbeeld glijden weer als vanouds als u de kaars een paar keer langs de geleiders haalt. Schroeven die u even over de kaars raspt, draait u een stuk gemakkelijker in het materiaal en er later net zo licht weer uit.

Wateroverlast in tuin

Vraag:

Door de vele regen in het afgelopen seizoen stond mijn tuin regelmatig blank. Wat is daar tegen te doen en is ophogen een goed idee?

Antwoord:

Door uw tuin op te hogen verplaatst u de wateroverlast naar de tuinen van de buren. Gezamenlijk alle tuinen ophogen kan natuurlijk wel. Een betere methode is het aanleggen van grindputten of -geulen, waarmee de doorlatendheid van de grond wordt verbeterd. Graaf op diverse plekken in de tuin een gat of geul van 70 centimeter tot 1 meter diep en vul deze voor driekwart met puin en een topklaag van grind. Daarna dekt u de kuil weer af met grond. Wat ook goed helpt is een afvoerputje in het terras. Dat kan alleen als u aan de achterzijde van uw huis een hemelwaterafvoer heeft die in verbinding staat met de riolering. U kunt het putje dan daarop aansluiten.

verkopen aan de bollenboeren, die hun land er mee afdekten. Maar nu het niets meer oplevert, is het voor de boer geen leuk werk meer. Daar aan de andere kant is de vereniging Vrijwillig Landschapsbeheer met banenpoolers het riet aan het maaien.

U bent een specialist op vogelgebied.

Ze zeggen het. Vlak na de oorlog raapte je kievitseieren. Die verkocht je dan. Ze waren zelfs duurder dan gewone eieren. En toen ik vogelwachter werd, ging ik ze beschermen. Moest je er op letten dat ze na 17 april niet meer geraapt werden. Tot in Oostzaan liep ik dan. Maar tegenwoordig is er zo veel goede voorlichting, dat niemand meer kievitseieren raapt. Tegenwoordig zetten wij stokken bij de nesten. Je ziet ze bijna niet zitten, je zou er zo in gaan staan. Een boer kan dan vanaf zijn trekker zien waar er een nest zit. En de Westzaanse boeren houden zich daar heel goed aan. Zet dat maar in je Wessanertje. Je kunt het beste datgene beschermen wat je ook daadwerkelijk in handen hebt. Sinds de aanleg van de Afsluitdijk is het water in de polder steeds zoeter geworden. Vroeger zag je hier volop dodaars, die aten (zoute) steurkrabben, een soort garnaltjes. Toen het zoeter werd, zijn er futen voor in de plaats gekomen, en die eten o.a. witvis. Want het voedsel bepaalt de vogelstand. Dat is een uitgemaakte zaak. De grutto kan met die lange snavel diep in de grond naar voedsel zoeken. En ik weet dat de grutto en de kievit elk jaar op hetzelfde nest terugkomen, omdat ik wel eens een kievit heb gezien met een afwijkende roep. Dat hoor ik, ja. Zo waren er ook kieviten met elk jaar dezelfde kleurafwijking aan de eieren. En de plekken waar ze broeden onthou ik allemaal.

Wat bent u meer: boer of vogelaar?

(Hij haalt zijn schouders op.) Om en om. Als ik hier niet 'groot gekomme was', en ik had niet op een boerderij gezeten, dan had ik misschien nooit aan die weidevogels gedacht. Maar ja, als ik kantoerwerk was gaan doen, dan krijg je ook een 'groot plat kont' van het zitten, en een dikke buik. Nee, in het boerenleven zit zoveel. 's Och-tends vroeg weet je al wat het weer de rest van de dag gaat doen. Als

dan de lucht vuurrood is, dan kun je er donder op zeggen dat het 's avonds regent. En als de zon 's avonds helder onder gaat, dan is het de volgende dag mooi weer.

Wordt het boeren voor u en uw broer niet te zwaar?

Hier woonde vroeger een oude boer in Westzaan, Jaap Schoen, die zei: 'Je hoeft niet op te houden, want dat doe je vanzelf wel.' Je moet je krachten verdelen, ook naar leeftijd. Ik kan nu de Reef en de Gouw nog wel in de rondte roeien zonder te stoppen, maar als ik thuis al op m'n allerhardst wegroeie, ja... Wat ik voorheen in een half uur deed, daar doe ik nu drie kwartier over. Dat hindert niet. Werken is gezond voor de mensen. Mijn moeder zou zeggen: 'O, is die ook gestopt met werken? Dan gaat 'ie bij de kachel uit zitten te drogen.' Je moet de motor laten blijven draaien. Stom gelul, hè?

Vroeger had je ook meer tijd voor mekaar. Overal was meer tijd voor. De mensen zijn nu allemaal zo gehaast. In de hooitijd of zo, dan dronken we koffie in het land en dan aten we daar rustig ons broodje op. Voor de oorlog kwamen er twee jongens uit Drente vandaan die hielpen bij het maaien en het hooien. Die hadden wij dan in de kost. Dan was je 's avonds blij als je weer een paar schuitjes hooi in de hooiberg had. Dat was voor ons eigenlijk een feest. Dat was echt boeren-romantiek. Na de oorlog, toen ik van school af kwam, kocht mijn vader een zeis voor 'main', toen moesten wij het doen.

Wat vindt u belangrijk in het leven?

Gezondheid. Ik ben praktisch nooit ziek. Als je jong bent dan maak je nog volop plannen. Als je ouder wordt, dan word je bekrompener. Als het nu slecht weer is, blijf ik binnen. Maar vroeger ging je er in. Toch ben ik nog alle dagen buiten, hoor. Doe ik de greppels en de sloten. Want het land moet netjes blijven, anders gaat het niet goed.

Bij het weggaan heeft hij nog een slotopmerking:

Onze schepper der natuur had eerst allemaal beesten gemaakt en later heeft hij daar de mensen bijgedaan. En dat laatste is de grootste vergissing die hij ooit heeft gemaakt.

Marijke van der Pol

Grote werkgroep vraagt steun voor Reght Huys

V.l.n.r.: Ton Komen, Henk Bakker, Rein Aafjes, Astrid van der Pol, Jan Dil, Ton Nieuwendijk, Dirk Out, Maarten Hos, Jan Hoorn, Nanda Joor, Ernes Kuyt, Wouter Veenis en Arie Bood. Niet op de foto, maar wel in de groep: Rie Kleij, Els Veenis, Wim Konijnenberg, Klaas Boekhoudt en Nico Vanderveen.

"Het blijkt dat veel plaatsgenoten liefde koesteren voor het Reght Huys want binnen korte tijd vormde zich een flinke groep die bereid bleek allerlei activiteiten te ondernemen om ons dorpsbepalend monument uit de zorgen te halen", aldus Ton Komen die als voorzitter en coördinator van een uitgebreide werkgroep gaat optreden.

Na een aantal succesvol verlopen interne renovaties richten de zorgen zich nu op de laatste fase van de totale restauratie, die zo'n anderhalve ton zal kosten. Maar ook dienen er gelden te worden gereserveerd voor vervanging van verwarming en trapbekleding en voor het normale onderhoud. De stijlgroep die mede verantwoordelijk is voor het interieur heeft ook al bepaalde wensen op tafel gelegd. Het is geen groep die massaal gaat vergaderen. Men heeft een aantal koppels gevormd die elk een onderdeel van het programma gaat organiseren. In de eerste plaats wil men het aantal vrienden en donateurs vergroten en daarvoor worden bedrijven en particulieren benaderd. Vrienden betalen f 1000,- per jaar, hetgeen recht geeft op gebruik van twee dagdelen. Donateurs kunnen voor f 100,- worden ingeschreven en na vijf jaar komt deze categorie voor bepaalde faciliteiten in aanmerking. Momenteel zijn er 65 vrienden en donateurs die al gebruik maken van de regeling, waarbij de samenwerking met hotel De Prins, waar alle reserveringen binnenkomen, werd genoemd. Vanzelfsprekend blijft de actie niet tot Westzaan beperkt en

een promotieblad zal deze ondersteunen.

Meer activiteiten

Het hoofddoel is om onze uit 1783 daterende trots tot middelpunt te maken van het dorpsleven. Zo zijn er plannen tot het organiseren van een kennismakingsbijeenkomst voor alle nieuwe bewoners, een stampotmaaltijd en het instellen van een soosmiddag of -avond. Gezien het succes van het invitatieconcert op de tweede kerstdag zal ook dit soort evenementen deel uitmaken van het programma.

Programma

Soos

Het voorlopige programma vermeldt soosbijeenkomsten op de vrijdagden 24 februari en 31 maart van 17.00 tot 19.00 uur.

Stampot

Op zaterdag 18 maart kan het kookgerei op de plank blijven want van 16.00 tot 19.00 uur is iedereen welkom op de stampotmaaltijd. Om niet overvallen te worden door een te groot aantal hongerige plaatsgenoten dient u zich van te voren op te geven bij drie adressen waar een raambiljet de actie aankondigt.

Nieuwe bewoners

Nieuwe bewoners in de bouwplannen De Werf en de Cromme Reef worden aangeschreven voor een kennismakingsbijeenkomst op 25 maart om 10.00 uur. O.a. wordt gedacht aan samenwerking met de Historische Vereniging en een excursie naar molen Het Prinsenhof.

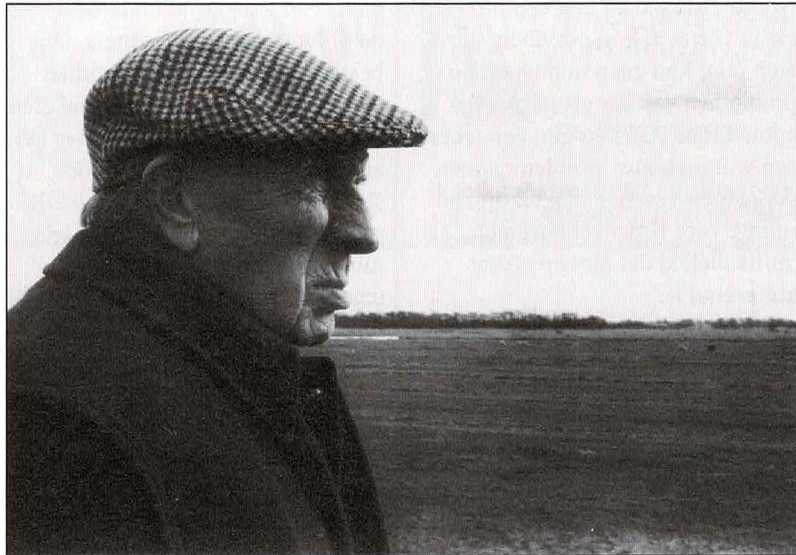
In de schijnwerper

Cor Crok: '... anders ga je maar bij de kachel uit zitten te drogen ...'

Met het voorjaar in de lucht, stap ik op een vrijdagochtend op de fiets naar een oude boerderij aan de Nauernasche Vaartdijk. Tijd voor een verhaal over de gebroeders Crok. Daar aangekomen verwijst Jaap (66) me al gauw naar zijn broer Cor: 'Je moet hem hebben. Hij woont daar achter de boerderij, loop maar door, dan zie je het wel.' Nog voor ik kan reageren rijdt hij weg op zijn fiets, richting belangrijker zaken. Ik loop langs een hooiberg, waar nog 'los' hooi in ligt, dus geen balen met een touwtje er om. In de ruime direktieket met een schitterend uitzicht over de Reef word ik allervriendelijkst ontvangen door Cor Crok (73) en zijn 'Cornelia', met wie hij de laatste achttien jaar zijn leven deelt. Buiten hangen koolmezen aan een zaadbol, er is hanegekraai op de achtergrond, een hond ligt te dutten op de bank, en tijdens het praten steekt Crok telkens opnieuw zijn sigaartje op.

Heeft het boerenbedrijf nog toekomst, denkt u?

Och jawel. Al die boeren die ik vroeger heb gekend, zijn nu allemaal dood. Maar op hun boerderij zitten toch weer nieuwe boeren. Boerenbedrijven zullen er altijd blijven. Maar er is de laatste dertig, veertig jaar erg veel veranderd. Wij werden toen door de voorlichters en economen opgezweept tot schaalvergroting. Dan kon je als boer geld gaan verdienen. Niemand had het toen nog over het milieu. Dat bestond toen nog helemaal niet. Ook de banken gingen met de geldbuidel rammelen. Maar als het mis gaat, trekken die aan het langste eind. Kerken en kathedralen worden tegenwoordig niet meer gebouwd, maar de bankgebouwen reiken tot aan de hemelpoort. Wij zijn loopjongens van de bank geworden. Vandaag de dag moet de veestapel weer worden ingekrompen, vanwege het mestoverschot. Maar ik weet daar wel wat op. Als het strooien van kunstmest over vijf jaar helemaal verboden zou worden, dan groeit het gras minder hard, dan beschikken de boeren over minder gras c.q. hooi voor hun melkvee, dan kunnen ze vanzelf minder koeien houden en heb je ook minder mest om uit te rijden. De consument moet dan de komende vijf jaar een dubbeltje meer voor de melk betalen, en die 50 cent voor de boer is beter dan het betalen van milieubelasting. Je mag de boeren, die al genoeg hebben geïnvesteerd, niet nu ook nog eens

Cor Crok met zicht op zijn geliefde landschap

de Zwarte Piet toespelen. Er zouden dan ook weer bloemen gaan bloeien in de wei. Dan hoeven de mensen ook niet meer zo ver te reizen om die ook weer eens te zien.

Maar als je een loopstal voor veertig koeien hebt laten bouwen, dan staan daar over vijf jaar misschien nog maar dertig koeien in.

'Ze kennen er beter dertig in stoppen, as zestig.' De produkten moeten duurder worden voor de consument. Dat vinden ze natuurlijk niet leuk, maar anders moeten ze milieubelasting gaan betalen. Vinden ze ook niet leuk. Mijn broer en ik waren toendertijd al te oud om nog te moderniseren. En op deze landerijen zoals wij die hier hebben, kun je niet zo maar een loopstal zetten. Misschien had-

den we het wel gedaan als we jonger waren geweest.

Wat voor vee heeft u?

Meest jong vee. Op het ogenblik niet zo veel, ik denk 20 kalveren en pinken. Als die zelf kalveren, dan verkopen we ze weer. We hebben maar één koe: voor de koffie. En voor de 'kallefies'. Als 'ie net gekalfd heeft, geeft 'ie 20 à 25 liter. Jaap melkt 'm. En als Jaap naar Purmerend gaat, melk ik. Nee, niet met de hand; nog met het keteltje, dus wel elektrisch. In het voorjaar kopen we pinken, voor het land, zo'n 25 ha bij mekaar. Het gras moet je kort houden, anders moet je het zelf opvreten. Om die reden hebben we ook nog zo'n 40 schapen lopen.

Heeft u hier altijd gewoond?

Ja. Mijn vader is al 27 jaar dood. En mijn moeder 10 jaar. Naast Jaap heb ik geen andere broers of

Het is elk voorjaar hetzelfde, maar toch is elk voorjaar weer nieuw. Je weet wat er komt en je bent blij als je het ziet. Maar daar waar de intensieve boeren zitten daar wordt het minder, hè. Als ze het gras al in april gaan inkuilen (gras onder zwart plastic met autobanden), dan maaien ze de jonge pullen dood. Vroeger glipte een pulletje nog wel eens onder die ouderwetse vingerbalk door, maar met zo'n cyclo-maaier maai je alles stuk, dat is niet een gehaktmolen. Die zwaait met 'messies' in de rondte. Wij hebben zelf ook zo'n ding, maar wij maaien als de pullen al wat groter zijn.

Vindt u dat je als boer de natuur geweld aan mag doen?

Nou, moreel gezien natuurlijk niet. Maar de boeren kunnen vaak niet anders, met die bedrijfsvoering van tegenwoordig. Soms gaat het ook wel gunstig voor de vogels, bv. als het gras niet zo hard groeit, of als het land te nat is, waardoor je nog wel eens een of twee weken later pas kunt maaien. Maar de meeste boeren in Westzaan krijgen een beheersvergoeding, waardoor ze pas na de eerste week van juni mogen beginnen met maaien. Wij strooien geen kunstmest, dus bij ons groeit het gras niet zo hard. We 'rollen' ook niet, dus het land is niet zo vlak als bij andere boeren.

Hoe ziet u de toekomst voor uw eigen boerderij?

Nou, ik ben zelf ook al aan mijn laatste gras bezig, haha. Ik loop ook in de voorste gelederen. Maar hoe het verder moet, dat weet ik ook niet. Dit land hier is van ons zelf. En we hebben ook stukken land van de Vogelbescherming, die het sinds 1 januari in langdurige erfpacht uitgeeft aan Staatsbosbeheer. Als wij er niet meer zijn, dan zal zich dat vanzelf wel oplossen, denk ik. Ik heb daar nog nooit over nagedacht. Maar moeras is niks. Zeker als je het voor de weidevogels wilt behouden. Die moeten over het land uit kunnen kijken naar kraaien, meeuwen of reigers. En wil je het nog een beetje behouden zoals het nu is, dan moet je niet de dijk verzwaren of het bruggetje bij de sluis verbreden.

Heeft u buiten het maaien nog ander werk te doen op het land?

Ja, de boeren zijn verplicht hun land te schouwen, d.w.z. de rietkragen aan de slootkant wegmaaien. Vroeger kon je dat riet

zusters. We hebben altijd een beetje eenzaam geleefd hier. Want veel kinderen om mee te spelen had je niet. Ik denk dat ik zodoende 'an de vogels ben begonnen'.

Ziet u die eenzaamheid als een gemis of als een rijkdom?

Als een rijkdom, ja. Je hebt mensen, die durven in hun eentje het land niet in. Die moeten in gezelschap. Ik heb me altijd best alleen kunnen vermaken. En ieder getij heeft zijn bekoring. Maar naar het voorjaar zit ik al weer uit te kijken, hoor. De dagen worden langer. En we hebben als jongens onder mekaar een wedstrijd wie de eerste grutto ziet. Dat is zo'n beetje in de tweede helft van februari. Dan bel ik Aart Schoen of Martin Roos: "He'je 'm al gezien?"

Ella Brandenburg mist haar leners

Achttien jaar lang was ze het gezicht van de Bibliobus in Westzaan en Assendelft: Ella Brandenburg. Sinds december van het vorige jaar is daar verandering in gekomen. Doordat de Bibliobusvoorziening nu vanuit Alkmaar geregeld wordt, raakte Ella haar zo geliefde baantje kwijt, maar bovenal het contact met de Westzaners, die ze zo'n warm hart toedraagt.

door Niels Kraaier

andere functie heb, maar tja, je bent niet meer zo vrij en zelfstandig. Het was gewoon heerlijk! Het contact met de mensen et cetera."

Tijdens haar bibliobuscarrière werkte Ella al 2 dagen in de week in de bibliotheek in Koog aan de Zaan. "Dat is nu wat minder geworden. De andere uren werk ik nu in de bibliotheek in Krommenie. Maar da's voor mij geheel nieuw", aldus Ella. Alhoewel ze blij is met haar vervangende baan, haalt het

Ella Brandenburg: "Westzaan deed mij iets."

In 1990 heeft de Bibliotheek Zaanstad een samenwerkingscontract afgesloten met de Provinciale Bibliotheek, de PBC, met het doel de bibliobusvoorziening goedkoper te maken. Voortaan kwam de bus met chauffeur en boeken vanuit Alkmaar naar de Zaanstreek, alwaar een personeelslid van de Bibliotheek Zaanstad opstapte. Met z'n tweeën deden ze dan de uitlening.

Nu, 5 jaar later, zijn de bezuinigingen nog verder doorgevoerd. Gebleken is dat het voor Zaanstad goedkoper is wanneer de Provinciale Bibliotheek de dienstverlening volledig overneemt. Voor de lener is dat een kleine verandering; de service blijft hetzelfde. Het verschil is dat er geen Zaanse personeel meer 'op de bus zit'.

Ella: "Na 18 jaar moest ik dus verplicht van de bibliobus af. Gelukkig is het binnen Zaanstad wel zo geregeld dat ik weer een

niet bij het werk op de bus. Ella: "t is heel anders. Hier heb je wel wat contact met de mensen, maar heel oppervlakkig. Op de bibliobus deelde je lief en leed. Ik moet zeggen, juist in Westzaan had ik een heel goede band met de leners, die ik ook dikwijls bij naam kende."

Ella's ogen beginnen te stralen als ze vertelt over de avonturen die ze zo'n 10 jaar geleden aan de Zuid beleefde, toen aso's de doorgang van de grote bus trachtten te beletten. Ella: "Daar was een bende van jochie's van een jaar of 16 die het buurtje terroriseerde. Als wij daar voor de avonduitlening kwamen aanrijden, gooiden ze hun fietsen en brommers voor de bus zodat wij niet meer verder konden. Op een gegeven moment kregen we ook politiebegeleiding, anders konden we niet meer veilig staan. Mensen werden zelfs bedreigd met fietskettingen!"

Ella gaat verder: "Op de Noord hebben we alleen maar leuke

dingen meegemaakt. Je ziet mensen opgroeien, trouwen, gezinnen krijgen. Je begeleidt jongeren naar hun examen, dat waren gewoon heel leuke dingen aan het werk op de bibliobus. Op de Zuid ging het later ook weer prima: van één man kregen we steeds koffie. Toen we op een gegeven moment bij wijze van grap klaagden dat we toch eigenlijk te weinig verwend werden, kwam-ie aanzetten met soep, frisdrank en ga zo maar door. Dat was heel erg leuk!"

Aan al die pret is nu een einde gekomen voor Krommeniese Ella: "Ik vind het helemaal niet leuk! Gelukkig heb ik een goede vervangende baan gekregen, daar ben ik hartstikke blij mee, want voor het zelfde geld hadden ze ontslag aangevraagd."

Tot slot in één zin Ella's eigen conclusie van haar werk in Westzaan: "Heerlijk. Gewoon heerlijk, ontspannen en fijn werk; Westzaners, ik zal jullie missen!"

Het is gedaan met de rust in Westzaan

Brommers met opgevoerde motoren kun je van de Noord tot de Zuid horen en rijden gewoon de auto's voorbij. Tot schrik van de koeien in de wei.

Vrachtauto's gevuld met zware materialen die hier niets hebben te brengen of te halen denderen het dorp door, als sluipweg benut. De cadans wordt versterkt bij iedere put!

Dag in, dag uit, telkens weer staan de huizen te schudden door het verkeer. Het serviesgoed in de kasten valt stuk en de pianist valt bijna van zijn kruk.

Automobilisten kunnen hier alleen nog maar racen

Van: 'Wie zal 't eerst aan 't dorpseind wezen.'

Er is echt geen lol meer aan... Het is gedaan met de rust in Westzaan.

Richard Schweitzer

Afscheid van Rheumacomité

Het lag in de bedoeling dat E. Vrolijk, rayonleidster van het nationale Rheumafonds eind januari afscheid zou nemen van G. Tanger-Baatje en A.K. Vink-Volger, omdat zij ruim 20 jaar in het plaatselijk comité waren opgetreden. Het bleef echter bij mevrouw Tanger, daar zich voor mevrouw Vink nog geen opvolger had gemeld. Zij zal het werk daarom nog voortzetten. Op de bijeenkomst ten huize van mevrouw Tanger aan de Nauernaschevaartdijk, waar de nieuwe collecte (die van 12 tot 18 maart zal worden gehouden) werd voorbereid, ontving de vrouw des huizes een verzilverde briefopener met embleem en bloemen van de rayonleidster. Uit de geschiedenis bleek dat in 1957 Westzaan, als één der eerste in de regio, met de collectes is begonnen. E. Molenaar-Couwenhoven gaf de eerste stoot en mevrouw Tanger nam haar aandeel over. T. Boekhouth-Bos regelt nu met de dames Vink en Kooijman de plaatselijke collecte.

v.l.n.r.: E. Vrolijk (rayonleidster), T. Boekhouth-Bos, G. Tanger-Baatje, A.K. Vink-Volger en A.J. Kooijman-Stap.

Directeur Maarten Hos 25 jaar bij Rabobank Westzaan

'Bankieren is voor mij aanvoelen en inschatten'

door Ed Blaauw

Maarten Hos, bankier, Westzoner. Een bankdirecteur zonder dikdoenerij. Een aimabel mens met een recht-toe-recht-aan taalgebruik. Sinds jaar en dag is Hos het gezicht van de 'dorpse' Rabobank in dat 'stadse' gebouw. "Wat voor bank wij zijn? Nou gewoon, we geven ietsje meer en vragen ietsje minder. Neem de variabele rente. Zitten we wel 0,4 procent onder het advies van Rabobank Nederland. Zo'n bank dus."

Ed Blaauw in gesprek met zilveren jubilaris Maarten Hos.

Volgende maand werkt Maarten Hos precies 25 jaar bij Rabobank Westzaan, waarvan zo'n 23 jaar als bankdirecteur. Veel van zijn collega's dragen driedelig grijs. Hij niet. En in tegenstelling tot andere bankdirecteuren ligt zijn kamer wel in het zicht van de cliëntèle. "In onze bank is alles gelijkvloers. Iedereen is zichtbaar. Ook ik. Heeft nadelen, want klanten lopen zo bij je binnen. Daardoor schiet ik overdag soms niet erg op."

Rabobank Westzaan. Een krachtige bank. Een beetje eigenzinnig ook. Rabobanken in de nabije omgeving wilden met elkaar fuseren, met Westzaan er bij. Maar het Bestuur, Raad van Toezicht en Hos wezen het aanbod gedeceerd van de hand. Omdat de Rabo Westzaan sterk genoeg is om op eigen kracht de toekomst in te gaan, zegt Hos. "Fuseren doe je als je klanten er beter van worden. Maar wij zagen die voordelen voor onze klanten niet. En als het niet nodig is...."

Had hij bij een andere bank gewerkt met hetzelfde succes, dan was hij al lang uit Westzaan weggeplukt en op een groter filiaal neergezet, denkt hij. "Bij de Rabobank kun je niet gedwongen overgeplaatst worden. Ik heb een mooie baan en een goede verhouding met mijn bestuur. En ik woon in een heerlijk dorp, mijn kinderen zijn er opgegroeid. Waarom zou je dan weggaan?"

De boerenzoon Hos kwam in maart 1970 vanuit Purmerland naar Westzaan. Hij werkte in het Waterland bij de Raiffeisenbank

Purmerend en op een accountskantoor. "Ik kon in Westzaan als adjunct aan de slag met het vooruitzicht dat, als ik het goed zou doen, directeur zou worden." Die benoeming volgde in 1972.

Met alle respect, Rabo Westzaan was in die tijd een kleine dorpsbank met Jaap Tanger als directeur. Op de administratie van het eerste uur werkten twee meisjes, Ilse Luttik (nu Korver) en Ruda Wingelaar. Onder Hos zijn leiding groeide de bank met een balanstotaal van 7 miljoen gulden en vier mensen in 1970 uit tot een organisatie met een balanstotaal van 150 miljoen gulden en 27 medewerkers. "Tachtig procent van de Westzoner heeft op de een of andere manier een band met onze bank. Een verzekering bij ons afgesloten of een reis bij ons geboekt. Daar blijkt toch iets uit", zegt hij met gepaste trots.

Trots, dat was zijn vader op hem. "Mijn vader zei: 'Maarten ga jij nou eerst maar leren en kijk maar hoe ver je komt' ". Al snel bleek dat Maarten, en zijn broer evenmin, nooit de boerderij van zijn vader zou overnemen. En boer Hos, die had er vrede mee. Dat bleek vooral later. Bij tijd en wijle kwam (de gepensioneerde) Hos senior de bank van zijn zoon binnen en ging vervolgens op diens bureau zitten. Waarop hij zijn zoon strak aankeek en zei: "Je hebt goed gekozen jongen." Hos: "Mijn vader is 89 geworden. Juist doordat ik zelf van een boerderij kom, is die interesse voor de agrariërs altijd gebleven.

Maar zelf boer worden, daar had ik toch geen zin in."

Sinds 1959 werkt Hos bij de Rabo organisatie. Hij is gepokt en gemazeld in het bankvak. "Bankieren is voor mij aanvoelen en inschatten. In de schoenen van de cliënt willen staan, daar ligt onze kracht. Het gaat er steeds om: is het verantwoord dat bedrag te lenen tegen die zekerheid? Wat ik wel altijd heb gehad, is dat ik de mensen wil zien met wie ik zaken doe. Soms loop je risico's, maar dat is inherent aan het zakendoen. Wij hebben bij een bepaald bedrag toestemming nodig van Rabo Nederland. Het is eens voorgekomen dat we geen toestemming kregen. Met het bestuur hebben wij de post goed doorgesproken en wij waren van mening, dat het risico voor de bank zeer beperkt kon zijn. Uiteindelijk kwamen we gezamenlijk tot de conclusie dat we die man niet mochten teleurstellen. Die man is nu trouwens één van onze beste klanten."

Veel banken zijn kil en zakelijk. Geldverdiener, daar lijkt het ze alleen om te doen. Hos trekt een ernstig gezicht: "Mensen moeten ons ook betalen, laat daar geen misverstand over bestaan. Maar omgekeerd vinden wij als Rabo dat we ook een maatschappelijke functie hebben. Dat is de reden dat bijna alle verenigingen, instellingen en kerken in het dorp wel eens een donatie van ons krijgen. Dat komt omdat de bank veel met het dorp op heeft."

En omdat Hos veel met het dorp op heeft. Hij voetbalde tot 1974 bij

Westzaan en hij is al enige tijd de speaker bij de thuisduels van korfbalclub Roda. "Mijn sociale leven in het dorp, dat zou ik voor geen prijs willen missen. Ik bedoel, geld zegt natuurlijk niet alles. Je fijn voelen, een goede gezondheid hebben, het goed kunnen vinden met je kinderen, omringd zijn door vrienden, goedgehumeurd door het leven stappen, daar gaat het toch om?"

Natuurlijk is Hos niet altijd goedgehumeurd. Als de deur van de bank te laat open gaat, maakt hem dat kwaad. Stiptheid, nauwgezet, betrouwbaar, dat zijn belangrijke woorden voor Hos. "Ik mag dan misschien geen driedelig grijs dragen. Ik ben wel een echte directeur. Zo eentje die op zijn tijd streng kan zijn voor het personeel. Ik vind bij voorbeeld dat mensen die bij ons werken een goede opleiding moeten hebben. Daarom spoor ik medewerkers aan om door te leren. Daar zet ik druk achter."

Op de bank zijn de taken verdeeld. Klaas Koopman is het hoofd commerciële zaken. Hos: "En ik doe de creditkant, de aan de bank toevertrouwde middelen. Ik ben een directeur die gewoon hard meewerkt. Waarbij ik eerlijk moet zeggen dat er tijden zijn geweest dat ik te lang doorwerkte. Maar ja, als je ziet dat het goed gaat, ga je ook makkelijker langer door. Als je mij zou willen omschrijven als een nuchtere harde werker, ja dat klopt."

De Rabo Westzaan is anno 1995 zeer solvabel; de rentabiliteit is meer dan voldoende en de huisvesting is uitermate goed. Met andere woorden, Hos zou na 25 jaar Rabo Westzaan met een gerust hart een stapje terug kunnen doen. De bankier zucht. Hos, vader van vier kinderen, Mieke, Onno Jan, Martine en Maarten jr. piekert er niet over om er eerder mee op te houden. "Ik heb er echt nog geen behoefte aan om er uit te stappen. Ik ben net 60 jaar geworden. Ik voel me goed. Waarom zou ik dan stoppen?" Toch nadert het moment van definitief afscheid nemen met rasse schreden. Momenteel woon ik boven een gedeelte van de bank. Ook na mijn terugtrekken bestaat de mogelijkheid om hier te blijven wonen. Het is een huis waaraan ik echt ben gehecht.

(vervolg zie volgende bladzijde)

(Vervolg van pagina 17)

Directeur Maarten Hos 25 jaar bij Rabobank Westzaan

Een ruim huis met een langgerekte kamer boven een grote bank, die op de keeper beschouwdte groot is voor een dorp met net 5000 zielen. Hos: "Ja. Dat zeggen er wel meer. Ik heb wel eens collega's hier gehad die hun ogen uitkeken. Zo'n bank voor zo'n dorp. Vinden ze een beetje gek. Maar wij hebben veel klanten van buiten Westzaan. Ook veel bedrijven ja. Mensen die uit het dorp verhuizen blijven vaak bij ons als klant. Als je onze klanten gaat afzetten tegen de huisvesting, dan past ons gebouw precies. En voorlopig wil ik boven blijven wonen en beneden werken."

Maarten Hos viert zijn 25-jarig jubileum op 8 maart met onder meer een receptie in Hotel De Prins.

Vergaderingen en bijeenkomsten

23 februari	Vergadering algemeen bestuur WG in het Reght Huys 20.00 uur Ensemble Schönbrunn in de Zuidervermaning 20.15 uur
24 februari	Soos 17.00 tot 19.00 uur in het Reght Huys
28 februari	Voorlichtingsbijeenkomst over verantwoord medicijngebruik in De Kwaker 14.00 uur
8 maart	Receptie jubileum Maarten Hos in De Prins 17.00 tot 19.00 uur
9 maart	Viering 15-jarig bestaan ANBO in De Kwaker 14.00 uur Franse Liedereren in de Zuidervermaning 20.15 uur
10 maart	Jaarvergadering buurtvereniging Noord in De Kemphaan 20.00 uur
13 maart	Vergadering Dorpscontact in het Reght Huys 20.00 uur
18 maart	Stamppotmaaltijd in het Reght Huys 16.00 tot 19.00 uur
23 maart	La Dada in Zuidervermaning 20.15 uur Club van Zes, uitwisseling Zuidoost-Beemster in De Kwaker 14.00 uur
25 maart	Bijeenkomst voor de nieuwe bewoners van Westzaan in het Reght Huys 10.00 uur Donateursconcert Crescendo on De Kwaker 20.00 uur
29 maart	Jaarvergadering Westzaanse Gemeenschap en Dorpscontact in De Prins 20.00 uur. <i>Na afloop Nico Heermans met dia's.</i>
31 maart	Soos in het Reght Huys van 17.00 tot 19.00 uur.

OBM

Wetenswaardigheden

Over- en onderverzekering

Aan het begin van 1995 stuurt de Onderlinge weer haar jaarlijkse omslagnota. Primair is het uw taak om deze nota te voldoen. Met het betalen van de omslag voldoet u aan de voorwaarde om bij schadeafhandeling recht te hebben op de schadepeningen.

Met de nota willen wij u ook wijzen op mogelijke onderverzekering. Aangezien de herbouwwaarde van opstallen sinds 1990 met 10% is gestegen kan er onderverzekering ontstaan. Regel dus uw verzekerde bedragen voordat u bij schade minder krijgt uitgekeerd dan de werkelijke schade. Ten aanzien van inboedels is de stijging van het indexcijfer sinds 1990 5%. In het verzekerde bedrag van uw inboedel is niet begrepen de in de afgelopen jaren gedane extra aanschaffingen. Normaal valt hierbij te denken aan uitbreidingen met b.v. audiovisuele apparatuur en computers. Laat iedereen dus alle aanschaffingen van de laatste jaren eens inventariseren en zonodig het verzekerde bedrag aanpassen.

Voor een voorbeeld van onderverzekering en de consequenties geldt het volgende voorbeeld: Verzekerde A. heeft jaren geleden een huis gekocht. De herbouwwaarde voor de verzekering, aan de hand van een berekening op basis van de m3 inhoud, is in die tijd vastgesteld op f 200.000,--. U heeft inmiddels een schuur en/ of keuken aangebouwd en -zoals hierboven aangegeven- verzuimd de indexering met b.v. 10% te volgen. De verzekerde waarde zou dus vandaag de dag uit kunnen komen op een herbouwwaarde van stel f 300.000,--. Indien het opstal van verzekerde nu door een brandschade getroffen wordt en de schade wordt vastgesteld op f 100.000,--, krijgt verzekerde een schade-uitkering van 200/300 gedeelte van de schade is, f 66.666,--. Derhalve heeft verzekerde een financieel verlies van f 33.334,--.

MCB compleet op Westzijde 67

Nu hij ook de afdeling slaapkamermeubilair op Westzijde 67 heeft ondergebracht, heeft MCB-directeur Maarten Mooij het gehele meubelassortiment onder één dak. "Het werd zo langzamerhand een vervelende toestand, want klanten voor een hele inrichting moesten wij voor een slaapkamer naar de overzijde van de straat verwijzen. Dat werkt frustrerend", aldus de leider van de zaak die nog altijd de alom bekende naam MCB blijft voeren. Dit is een ingevoerd beeldmerk dat verwijst naar Meubel Centrale Breedweer in Koog aan de Zaan, waar het bedrijf zijn eerste grote bloeiperiode meemaakte. Die letters werden een begrip in de regio. Het zo bekende Eijerpand werd betrokken na een uitstapje van het Breedweer naar de Veerdijk in Wormer, waar men toch in een bepaalde vorm van isolement terecht kwam.

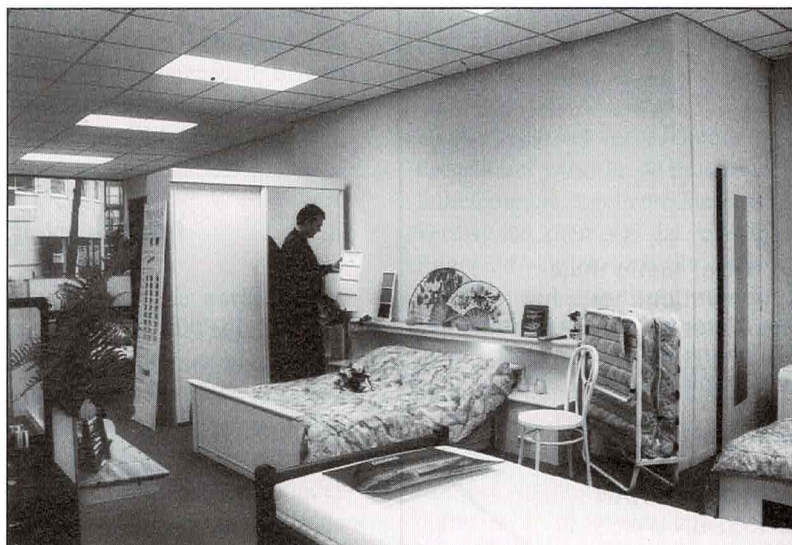
Maarten Mooij drijft met zijn twee zonen Raijer en Martijn de zaak en breidde deze onlangs uit met 250 m2 vloeroppervlakte van de voormalige Prénatalwinkel. Hier is de nieuwe slaapkamerafdeling uitstekend in gehuisvest. Er is een zeer gevarieerd aanbod in ledikanten, matrassen en klein meubilair.

De familie Mooij is trots op de omgeving en is zeer content met de mededeling dat straks ook het Wastoraterrein weer wordt bebouwd.

Zelf heeft men geen parkeerproblemen, want op de nabije Klokbaai is een zee van ruimte beschikbaar. Mooy voorziet dat straks dat deel van de Westzijde weer de grote trekpleister wordt voor het publiek en dan zal blijken of onze plaatsgenoot de ontwikkeling op de juiste manier heeft ingeschat.

Inkomstenbelasting

De laatste jaren was het gebruikelijk dat de Belastingdienst service verleende bij het invullen van het aangiftebiljet voor de inkomstenbelasting. De dienst heeft nu laten weten, dat zij deze service niet meer kan verlenen, omdat hiervoor geen personeel beschikbaar is. Wel kunt u zich vervoegen voor hulp bij het Belastingkantoor aan de Bossingschaaf 20 in Zaandam.

Volop keuze in slaapkamermeubilair

Bril

Jan Schoen, Teunis Slagterstraat 13, heeft zijn bril verloren tussen zijn huis en de brandweergarage aan het Zuideinde.

Onder de WG paraplu

Op de jaarlijkse vergadering van de voorzitters van de aangesloten verenigingen stonden viering van de bevrijding en het vijftigjarig bestaan van de WG centraal. Voorzitter Klaas Boekhoudt was voor het eerst na zijn ziekte weer aanwezig.

Voor de afwerking van de agenda kwam de mededeling dat landelijk is bepaald Koninginnedag dit jaar op 29 april te houden. Daar de WG al was uitgegaan van de datum 1 mei, waren de steltlopers uit het Belgische voor die dag gecontracteerd. Er is al contact met onze zuiderburen opgenomen om het optreden alsnog 29 april te laten plaatsvinden. Lukt dat niet dan kunnen we altijd onze eigen Koninginnedag op 1 mei vieren.

Volksfeesten

De commissie neemt de viering van de bevrijdingsdag voor haar rekening. Daar voorzitter Ed Stegeman door zijn verblijf in het buitenland niet altijd beschikbaar is, zal Jurriaan van der Laan zijn functie waarnemen en ook als vertegenwoordiger in het algemeen bestuur optreden.

Historische Vereniging

Deze vereniging schrijft een wedstrijd uit. Het gaat erom wie omstreeks mei de mooiste voortuin kan tonen. Een jury gaat zich hierover beraden en er zijn mooie prijzen te winnen.

Geertje Visser-Schoenfonds

Als directe bijdrage zoekt het fonds het ook in bloemen, maar dan via de leerlingen van de drie basisscholen. Eind maart, begin april worden er voor elke leerling twee plantjes beschikbaar gesteld. Natuurlijk hier ook keurmeesters en fraaie prijzen voor de deelnemers. Naast deze directe schenking vallen ook alle deelnemende verenigingen voor hun optreden in de vijftiggulden-regeling.

Bijzondere activiteiten

Deze commissie speelt in op de viering en de herdenking van het Zaanse Comité, mits de plannen snel bekend en ingepast kunnen

worden. Voorts denkt men aan een aubade, een zeskamp voor de sportverenigingen, terwijl ook over het houden van een kermis wordt gesproken.

De festiviteiten rondom de komst van de steltlopers uit Merchtem nemen al vaste vorm aan.

Crescendo op 25 november als vanouds weer op de wagen.

Intocht Sint Nicolaas

De datum voor de intocht van Sint Nicolaas en zijn gevolg werd op de WG-vergadering vastgesteld op zaterdag 25 november. Door dit besluit kan ook muziekvereniging Crescendo weer van de partij zijn. De laatste jaren werd de intocht op de derde zaterdag van november gehouden en dan kozen onze muzikanten voor een uitnodiging van het Amsterdamse Sinterklaascomité en een optreden met Harrie Slinger. Naast het succes voor Alida Holwerda en haar korps leverde dit ook een fiks bedrag op.

Loterij

Evenals voorgaande jaren komt de Westzaanse Gemeenschap weer met een algemene loterij. Als deelnemers meldden zich de Club van Zes, toneelvereniging Herleving, voetbalvereniging Westzaan, drumband De Reef en de basisscholen De Rank en Westzaanen. Er werd vanuit de vergadering gevraagd om zo snel mogelijk te starten.

Huwelijken

Het afgelopen jaar werden in het Reght Huys 88 huwelijken gesloten. Weliswaar waren dit er 15 minder dan in 1993, maar toen was het voormalige gemeentehuis van Zandijk buiten gebruik. Er werd voornamelijk op de donderdag en vrijdag getrouwd, op zaterdag bleef het aantal de huwelijken tot enkele verbintenissen beperkt.

Grote restauratie van orgel Zuidervermaning

Als een wijd-gapende mond... zonder gebit. Dat beeld dringt zich aan je op als je omhoog kijkt in de Zuidervermaning en daar een totaal lege orgelkas ontwaart. Tijdens de jongste maand november werd het hele binnenwerk verwijderd. Na een kleine drie eeuwen krijgt het nu een flinke opknopbeurt.

Het orgel is in 1718 gebouwd door Matthias Verhofstad voor de Kleine Kerk van Edam. Het bestek van deze bouw is bewaard gebleven. Tot 1777 heeft dit instrument dienst gedaan; in dat jaar echter krijgt de Amsterdamse orgel- en clavecimbelmaker Johannes Engelbert Hageman van de vroede vaders van Edam de opdracht het orgel van de Kleine Kerk te vernieuwen. Hij heeft dat vrij drastisch gedaan en ontvangt hiervoor het ronde bedrag van f 1.000,-. In 1852 worden reparaties verricht door orgelmaker Leonardus van den Brink. In de loop van de 19e eeuw raakt de Kleine Kerk in de versukkeling en wordt niet meer voor kerkdiensten gebruikt.

In 1880 besluit de kerkeraad van de Verenigde Friesch Waterlandsche Doopsgezinde Gemeente te Westzaan een orgel aan te schaffen voor de Zuidervermaning. Het instrument wordt zonder wijzigingen overgeplaatst door de bekende orgelbouwer Pieter Flaes en staat sindsdien in onze kerk.

Helaas krijgt het verhaal een minder positief vervolg: de prachtige luiken die het orgel eens sierden verdwenen, men zegt dat ze naar Engeland werden verkocht, één van de oude balgen werd vervangen door een elektrische ventilator, de trapinstallatie werd opgeruimd en de stemming werd veranderd. Ja, zelfs werden twee rijen pijpen zomaar weggedaan en de oude trompet vervangen voor een moderne die absoluut niet in het klankbeeld paste. Wie dit op zijn geweten had? We weten het niet.

En nu, in onze dagen, was het orgel windziek, lekte aan alle kanten, hield geen stemming en het mechaniek klepperde boven de muziek uit. Maar zoals je bij een oude filmster de schoonheid nog tussen de rimpels ziet doorschemeren, zo hoorde je, ondanks alle geklepper en geblaas, dat dit orgel eens een juweeltje was.

Het wordt nu gerestaureerd door Flentrop Orgelbouw BV. Luiken zullen worden gereconstrueerd, pijpwerk hersteld en zonnodig nieuw bijgemaakt, balgen en windlade winddicht gemaakt en het lofwerk weer van bladgoud voorzien.

De heren Boogaard en Petiet van Flentrop Orgelbouw verwijderen de frontpijpen.

Kortom, het wordt weer een juweeltje. Eind '95 zal het orgel feestelijk in gebruik worden genomen. De kosten bedragen zo'n twee ton. Het instrument is als monument aangemerkt en de overheid betaalt dus mee, maar we kunnen echter nog best wat financiële steun gebruiken.

Word vriend van de Zuidervermaning voor f 25,- per jaar

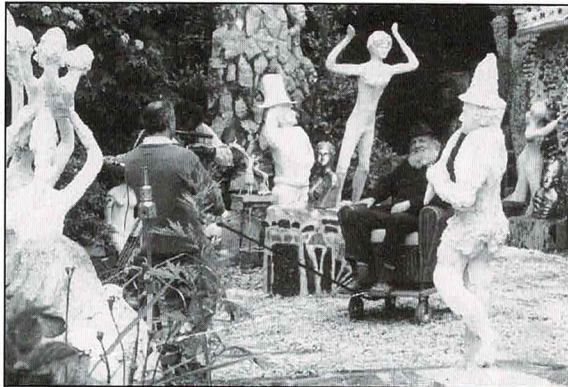
U kunt ook donateur van de Stichting Oude Hollandse Kerken, eigenaar van de Vermaning, worden (f 35,00 per jaar). En/of koop eens een fles wijn met het etiket van de kerk (een goede Bordeaux, f 9,00 per fles), of stop wat geld in de bus die in de kerk staat.

Wondertuin in 'Follies' op TV

Rotzooi, puin en afval vormt het materiaal van de meester. Klaas van den Brink, regionaal bekend als Lappenklaas, maakt wat zijn fantasie hem ingeeft. Wonderlijke beeldengroepen, bouwsels van beton, stukjes glas en ander afgedankt materiaal, alles verzameld achter zijn huis in een droomwereld, wat we de wondertuin noemen. Is het kunst, een sprookje, of een produkt van een goedwillende hobbyist? De bezoeker weet er geen raad mee, maar Klaas maakt zich er niet druk om. Bovendien schildert hij, doet houtsnijwerk en allemaal op dezelfde wijze waarop hij beelden maakt: Op intuïtie en gevoel. Zonder het keurslijf van een door kunstacademies opgedrongen stijlform. Puur en daarom zo uniek.

Deze introductie vormt de inleiding tot een hernieuwd TV-optreden van onze plaatsgenoot die deze keer in de serie Follies te zien is. Dit soort bouwwerken worden in Engeland Follies genoemd. Een definitie is moeilijk te geven. Het woord folly

betekent dwaasheid. Follies zijn dus architectonische dwaasheden. In de achttiende en negentiende eeuw waren er in België en Nederland nog duizenden Follies. Ze werden meestal gebouwd door rijke, excentrieke landeigenaren; voor hun eigen vermaak en voor het vermaak van hun gasten. Aan het eind van de vorige eeuw zijn veel Follies tegen de grond gegooid. Men had toen een groeiende weerzin tegen zaken die 'nutteloos' zouden zijn. Toch is er nog een aantal bewaard gebleven en in de afgelopen jaren weer bijgebouwd. De eigenaren zijn geen rijke landheren meer, maar 'gewone' mensen die al hun vrije tijd en energie steken in het creëren van een droomwereld. Echt gewoon zijn de bouwers niet, want ze hebben een levendige fantasie over

Klaas temidden van zijn creaties voor het TV-programma *De Stoel*.

brengt deze in een vijfdelige NPS-serie Follies op het scherm. In de eerste uitzending, op dinsdag 14 februari (Nederland 3, 19.30 uur) was de wondertuin van Klaas van den Brink te zien. De opnamen werden op 29 juli 1994 gemaakt.

vormen en gebruiksmaterialen. En ze trekken zich niets aan van bouwplannen en vergunningen.

Programmamaker Jacqueline van Pinxteren spoorde samen met kunsthistoricus Wim Meulenkamp de bouwwerken en bouwers op en

Kerkdiensten

Gereformeerde Gemeente

J.J. Allanstraat 463

1 maart Biddag voor Gewas en Arbeid 15.00 en 19.30 uur
ds. J.J. Tanis
5, 12, 19 en 26 maart
10.00 en 15.30 uur Leesdienst
23 maart 19.30 uur
ds. J.J. Eckerveld

Hervormde-Geref. Federatie

Alle diensten beginnen om 10.00 uur

5 maart ds. Tj. Tjepkema
Dienst van Schrift en Tafel
8 maart Liturgiegroep-Vesper voor Gewas en Arbeid
12 maart dhr. W. Fuykschot
19 maart ds. Tj. Tjepkema
26 maart ds. N.H. Kuipéri

Chr. Gereformeerde Kerk

J.J. Allanstraat 185

5 maart 10.00 en 16.30 uur
ds. R. van Beek
8 maart 15.00 en 20.00 uur
ds. A.J. Otter (Biddag)
12 maart 10.00 en 16.30 uur
ds. W. van Benthem
19 maart 10.00 uur Leesdienst
19.30 uur ds. C.J. Droger
26 maart 10.30 en 16.30 uur
ds. G.M. Bijkerk

Doopsgezinde Gemeente

5 maart 10.00 uur Gezamenlijke Jeugddienst Oost-Graftdijk
Beide predikanten
19 maart 9.30 uur
ds. E. van Harlingen

Weekeinddiensten voor artsen en apotheken

Deelnemende artsen:

R.M. van Beest, Paradijsvogel 1, Westzaan, telefoon 075-156197
J.H. de Heiden, Zuideinde 73, Westzaan, telefoon 075-353806
J.Th.M. Weerdesteijn, Dorpsstraat 369, Assendelft, telefoon 02987-1323
H.H. Westerbeek, Dorpsstraat 619, Assendelft, telefoon 02987-1444
O.G. Sap, Mercuryplein 17, Krommenie, telefoon 075-286000
Als nieuwe apotheek is toegevoegd: Guisveld, C. Debussystraat 160, Zandijk

Vrijdag 3 maart 17.00 uur tot zaterdag 4 maart 24.00 uur

dokter Westerbeek

Zondag 5 maart 0.00 uur tot maandag 6 maart 7.00 uur

Huisartsenpraktijk Westzaan. Apotheek 4 en 5 maart: Zaanbocht, Zaanweg 112, Wormerveer.

Vrijdag 10 maart 17.00 uur tot zaterdag 11 maart 24.00 uur

Huisartsenpraktijk Westzaan

Zondag 12 maart 0.00 uur tot maandag 13 maart 7.00 uur

dokter Westerbeek. Apotheek 11 en 12 maart: Groesbeek, Raadhuisstraat 19, Koog aan de Zaan.

Vrijdag 17 maart 17.00 uur tot maandag 20 maart 7.00 uur

dokter Weerdesteijn. Apotheek 18 en 19 maart: Noorderhoofdstraat 23, Krommenie.

Vrijdag 24 maart 17.00 uur tot maandag 27 maart 7.00 uur

dokter Sap. Apotheek 25 en 26 maart: Dorpsstraat 448, Assendelft.

Vrijdag 31 maart 17.00 uur tot maandag 3 april 7.00 uur

dokter Westerbeek. Apotheek 1 en 2 april: Guisveld, C. Debussystraat 160, Zandijk, telefoon 213915.

Kopij

Verenigingsmededelingen voor het maartnummer dienen uiterlijk voor de eerste van die maand op het redactie-adres te worden ingeleverd.

Ter overdenking:

*Liefde en haat liggen dicht
bij elkaar, waarom raken ze
elkaar niet aan?*

'Hinde'

Hulp gevraagd

Er bestaat voor de activiteiten van voorjaars- en zomervakantie in De Kwaker een ruime belangstelling, maar er dreigt een tekort aan enthousiaste vrijwilligers. Men kan zich opgeven voor deelname in een voorbereidende werkgroep of voor hulp bij de uitvoering voor één of meer dagdelen. Hulp is noodzakelijk, want bij gebrek aan vrijwilligers kunnen de activiteiten geen doorgang vinden. Voor nadere inlichtingen kunt u bellen met De Kwaker, telefoon 310352 en vragen naar Siem Kordes, die weet er alles van.

Colofon

Redactie:	Jaap de Boer
Administratie:	Aat Vet
Tekstverwerking:	Jannie Kuijper Marian van der Worp
Correctie:	Will Kastelein
Advertenties:	Jan van der Weiden
Fotografie:	Foto Herdi
Druk:	Van Dijk & Allan BV
Opmaak:	Wil van 't Veer

